

Obsah

ÚVODEM	9
--------------	---

1. kapitola:

RASISTICKÉ PŘEDSUDKY A JEJICH ŠÍŘENÍ	11
Sociálně psychologická mapa	13
Co je rasismus?	17
Žádné privilegium k zabíjení	18
Nepřesné pojmy	21
Příčiny rasismu	23
Biologická vysvětlení	23
Námitky	25
Sociologická vysvětlení	25
Námitky	26
Psychologická vysvětlení	26
Hlubinně psychologická vysvětlení (S. Freud 1919, 1920)	27
Námitky	27
Sociopsychologická vysvětlení	27
Námitky	27
Kulturně teoretická a kulturně historická vysvětlení	27
Námitky	28
Shrnutí	28
Rasista a jeho opak	29
Literatura:	31

2. kapitola

RASISTICKÁ A INDOKTRINAČNÍ VÝCHOVA	
„NOVÝCH LIDÍ“	32
Nacionálně socialistická výchova	33
Střední škola ve státě Adolfa Hitlera	35
Komentář	37
Socialistická výchova	37
Komentář	39
Střední škola v zemích reálného socialismu	40
Komentář	41
Hitlerova mládež (HJ) a svaz německých děvčat (BDM)	42
Důležitá data a přehled:	42
Stavební kameny konceptu výchovy HJ	43

Letní tábor	44
Přijímací rituály	44
Služba a nasazení	45
Nástupy	45
Branná výchova	46
Školení HJ	46
HJ manipuluje a indoktrínuje?	47
Výsledek:	48
Komentář	52
Komunistický svaz mládeže v SSSR (Komsomol)	53
Komsomol v číslech	54
Komentář	55
Stavební kameny výchovného konceptu Komsomolu	55
Setkání, slavnosti, kultura	55
Služby, nasazení	56
Školení	56
Komsomol – manipulovaný a indoktrinovaný?	57
Jak trvalé bylo působení HJ a Komsomolu?	58
Literatura:	60

3. kapitola:

MANIPULACE MYŠLENÍ A SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY	61
Manipulační triky	61
Triky nacistické propagandy	62
Národně socialistická literatura pro mládež	64
Morálka a amorálnost manipulace	66
Kdy je manipulace obzvláště účinná?	69
Zákonitosti změny postoje	73
Ohrožení jedinci	75
Ochrana před manipulací	78
Literatura:	79

4. kapitola

RASISMUS A PRAVICOVÝ RADIKALISMUS	
DNEŠNÍ MLÁDEŽE	80
Teorie všedního dne	80
Pravicově extremističtí mladiství	82
Sebepojetí	82
Příznaky	83
Sociální původ a vzdělání	83

Pracoviště	84
Skupiny stejného věku – emocionální vlast	85
Vysvětlení zárodků pravicového extrémismu mladistvých	86
Socializační teorie	86
Vysvětlení vývojové psychologie	89
Argument „špatné výchovy“	91
Příčiny podmiňované osobností	92
Rozdíly specifické pro jednotlivá pohlaví	93
Násilí a pravicový radikalismus mladistvých	95
Imunita proti pravicově radikálním názorům a ideologiím	96
Shrnutí: pravicový radikalismus – problém mládeže?	97
Literatura:	97

5. kapitola

ANTISEMITISMUS V DĚJINÁCH A V SOUČASNOSTI	98
Antisemitismus v pozdním starověku a v raném středověku	98
První křížácká výprava	
jako převratný bod křesťansko-židovského soužití	100
Démonizace Židů ve středověku	101
Rituální vražda	101
Zneuctívání hostií a relikvií	102
Otrávení studní	103
Hospodářská činnost Židů	103
Umístění Židů do ghatt	104
Vyhánění Židů v končícím středověku	105
Reformace a Židé	107
Situace Židů v době tolerance	108
Rasistický antisemitismus	109
Hospodářský a kulturní antisemitismus	110
Protokoly mudrců ze Siónu	110
Holocaust	112
Antisemitismus a antisemitismus	114
Antisemitismus po holocaustu	115
Věčný antisemitismus?	117
Antisemitismus ve Švýcarsku	119

6. kapitola

NACIONALISMUS V ROZVÍJEJÍCÍ SE DEMOKRACII	122
Problémy definice národa a nacionalismu	123
Národ: produkt nové doby	125

1. Industrializace a modernizace	126
2. Sekularizace (zesvětštění)	127
3. Francouzská revoluce	127
4. Romantismus	128
Východoevropské zkušenosti s nacionalismem	129
Živná půda současného nacionalismu	130
Národnostní napětí	131
Světónáborové vakuum	131
Zničené hospodářství	132
Demokracie – deficit	132
Pohled západoevropských zemí	133
Nacionalismus a radikalismus	136
Literatura:	137

7. kapitola

ROMOVÉ A ROMSKÁ OTÁZKA V ČESKÝCH ZEMÍCH	138
Místo pro romskou historii	138
Romské dějiny v běhu staletí	138
Etnické typy Romů a jejich zvláštnosti	140
Způsoby a efektivita řešení asimilace Romů a jejich integrace prostřednictvím výchovy a vzdělávání po druhé světové válce	141
Vznik programu asimilace po druhé světové válce	141
Hlavní způsoby asimilace ve školách a její nedostatky	142
Byl program asimilace úspěšný?	143
Romové v České republice po roce 1989	145
Změny přístupu k Romům	145
Pouze počátek cesty	145
Situace po rozdělení republiky	147
Současná státní národnostní politika ve vztahu k Romům	147
Dobrosrdečnost – nebo právo?	147
Právo a národnost	148
Romské iniciativy, jejich smysl a funkce	149
Škola politické kultury	149
Rozvoj národnostní identity	150
Románo-roviben-romský pláč	151
Současné problémy romské politické scény	152
Vztah k vládě	152
Přístup k občanskému principu	153
Problém sjednocení Romů	153
Výchovné a vzdělávací programy	154

Vzdělání a výchova jako součást celku	154
Výchovné a vzdělávací programy v České republice	155
1) Oficiální programy škol	155
2) Projekty nadací domácí provenience	156
3) Projekty zahraniční provenience	156
4) Alternativní postupy na školách	157
„Ostravský princip lásky“	157
Uchování žižkovské tradice	158
Rumburská ŠKOLA POROZUMĚNÍ	159
Možnosti dalšího vývoje: asimilace či integrace?	160
Romistika na vysokých školách	161
Romský učitel	162
Hnutí spolupracujících škol „R“	163
Pravda:	163
Láska:	164
Dítě:	164
Čin:	164
Role českého učitele romských dětí	164
Důležitost etiky	164
Znalost romské kultury	165
Role průkopníků	165
Principy přístupu k romským žákům	165
Úcta a dobro – výchozí bod komunikace	166
Současné problémy vztahů české společnosti k Romům	167
„Jsou prostě černí“	167
„Politika malého dvorku?“	167
Obrana proti rasismu nezná hranice	167
Čísla statistik	168
„Vlastní národ nade vše“	168
Konkrétní lidská dramata	169
Kořeny daného stavu	170
Cesty řešení	171
Závěr	172
P Ř Í L O H Y	172
1. Protest	172
2. Vztah k druhé vlasti	172
3. Odcizená škola	172
4. Nalezená cesta?	173

8. kapitola

K OBSAHOVÝM STRUKTURÁM STEREOTYPŮ

VŮČI OKRAJOVÝM SKUPINÁM VE SPOLEČNOSTI	175
K definici stereotypu	176
Účinky	178
Stereotypy vůči homosexuálním mužům	179
Stereotypy vůči lidem infikovaným HIV a nemocným AIDS	186
Stereotypy vůči Židům	190
A co nyní?	194
Literatura:	196

9. kapitola

MOŽNOSTI A HRANICE PEDAGOGIKY VŮČI

PRAVICOVÉMU RADIKALISMU	197
Osvěta vzděláním. K didaktice dějepisu	197
Politické vzdělávání	198
Sémantický přístup	199
Nauka o hospodářství a národopis	201
Interkulturní vzdělávání	202
Literatura:	205

10. kapitola

PREVENČE VŮČI RASISMU A NACIONALISMU

Co se neosvědčilo	206
Předpoklady pro práci s mládeží	207
Metody pro změnu postojů	207
Vývoj schopnosti mít odstup	210
Vytváření svědomí, pochopení a soucitu	210
Dospělost, schopnost mít odstup a objektivita	212
Vytváření rezistentní identity	215
K práci s mladistvými se sklony k násilí a nesnášenlivosti vůči cizincům	216
Prožitková pedagogika	218
Práce s pravicově extrémisticky orientovanými mladistvými	220
Společenská odpovědnost	222
Literatura:	223